

СТАНОВИЩЕ

ОТ ПРОФ. Д-Р ЛЮДМИЛА КОНСТАНТИНОВА КОСТОВА,

Катедра „Англицистика и американистика“, Великотърновски университет „Св. св. Кирил и Методий“,

за представените материали за участие в конкурса за академичната длъжност **„ДОЦЕНТ“** в област на висшето образование

2.1. Филология (Английска литература след Втората световна война и Превод – английски език), обявен от СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 103 от 12.12.2023 г.

Данни за конкурса

Гл. ас. д-р Ангел Михайлов Игов е единственият кандидат за конкурса, обявен за нуждите на катедра „Англицистика и американистика“ на СУ „Св. Климент Охридски“ в ДВ, бр. 103 от 12.12.2023 г. Кандидатът е приложил изискуемите по закон документи.

Данни за кандидата

Ангел Михайлов Игов е завършил специалността „Английска филология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ с бакалавърска степен през 2005 г. През 2007 г. кандидатът получава магистърска степен от същия университет, а през 2012 г. защитава докторска дисертация към катедра „Теория на литературата“ в СУ на тема „Фикционални модели на града в съвременния британски роман: Иън Макюън и Мартин Еймис“ под научното ръководство на доц. д-р Огнян Ковачев. По време на докторантурата си той е стипендиант на комисия „Фулбрайт“ в Калифорнийския университет в Бъркли, САЩ.

От 2012 г. Игов е главен асистент в катедра „Англицистика и американистика“ на СУ, където води семинарни занятия по дисциплините

„Превод“, „Английска литература: Романтизъм“ и „Английска литература от Модернизъм към Постмодернизъм“ в бакалавърска програма „Английска филология“, както и лекционни курсове по „Литература и кино: британският постмодерен роман“, „Литература и адаптация“ и „Литература от XXI век: пренаписване и пресъздаване“ в магистърските програми на катедрата „Комуникация: език, литература, медии“ и „Език и култура“. От 2023 г. кандидатът води лекционен курс по дисциплината „Английска литература: от модернизъм към постмодернизъм“, която е пряко свързана с обявения доцентски конкурс.

Игов е автор на романи и разкази и е активен преводач на литературни произведения от английски език. Работил е и като журналист, водещ на радио предаване и пр. Единият от романите му и два от преводите му са отличени с престижни награди.

Описание на научните трудове на кандидата

Съдейки по представените публикации, заключавам, че научните интереси на д-р Ангел Игов са в областта на сравнителното литературознание – с акцент върху сравненията на български и англоезични автори, литературната рецепция, културологията и критическите теории.

За целите на настоящия конкурс д-р Игов представя 12 статии, една студия, както и своя хабилитационен труд „Знамена и ключове: поетика на епиграфа“, издаден през 2022 г. от изд. „Жанет - 45“. Кандидатът има и издаден монографичен труд, който е базиран върху докторската му дисертация. Повечето от публикациите на Игов са на български език, а тези, които са написани на английски, са излезли в България.

Ще се спра по-подробно на хабилитационния труд на д-р Игов. Той е амбициозно изследване, което се състои от 212 страници и включва увод, пет глави, заключение и библиография. За изходна точка се използва текстът на Жерар Женет „Прагове“, но авторът пояснява, че е отишъл отвъд

методологията на френския учен и е разработил свой собствен подход, базиран върху функционална типология на епиграфите като „ключове“ и „знамена“. Във втората глава на монографията той описва двете основни функции, които епиграфите изпълняват. Четивността на текста на Игов е сред неговите безспорни предимства. Освен това авторът се стреми към персонален контакт с читателите си, като споделя спомени и впечатления с тях и този неконвенционален подход също е сред положителните черти на неговия текст.

Първата глава на монографията е названа „Епиграфът в английската литературна традиция“. Намирам това заглавие за неприемливо. В тази глава се разглеждат епиграфи в произведения на автори, които пишат на английски, но всъщност не са англичани – добре е, че шотландската идентичност на Уолтър Скот все пак е отразена, но не и ирландската на Матюрин, която е многократно подчертавана още от критиците от началото на XIX век, напр. в рецензията на романа му „Мелмот Скиталец“ в *Edinburgh Review*. Струва ми се доста опростенческо да се говори *само* за *английска* литературна традиция при наличието на толкова много изследвания за Британските острови като мултиетническо пространство. Освен това може да се каже, че ирландистиката (Irish studies) и шотландистиката (Scottish studies) в момента са във възход.

Друг недостатък според мен е хаотичността на изложението в тази глава, тенденцията да се скача от тема на тема – от Скот към края на XIX век, т. нар. *fin de siècle*, за който вече е намерен адекватен превод на български – *краевековие*.

Тъй като доцентурата е и по превод, ще си позволя още няколко бележки, които се отнасят и към произведения, разглеждани в другите глави. Заглавието на романа на Скот *The Heart of Midlothian* на български е „Единбургската тъмница“, а в превода на Жечка Георгиева на романа на Мери Шели „Франкенщайн“ името на семейството, наблюдавано от

Сътворения от Виктор (в англоезичната критика не го наричаме „чудовище“!), се дава като „Дьо Ласей“, а не като „ДеЛейси“; предложената от Игов транскрипция не отговаря и на името в оригинала, където то се изписва като “de Lasey”. От друга страна, преводът на Жечка Георгиева не фигурира в библиографията към монографията, което означава, че не е използван от Игов. Добре би било това да се отрази в текста. Епиграфите в *The French Lieutenant's Woman* са преведени от Спас Николов и макар че Игов представя свой собствен превод на един от тях на с. 44, редно е името на преводача на всичките да бъде посочено в библиографията.

Втората глава на труда е с теоретична насоченост и в края ѝ са описани функциите, обозначени с метафорите „ключ“ и „знаме“. В трета и четвърта глава се анализират примери от англоезични контексти, в които епиграфите изпълнява функциите „ключ“ или „знаме“. В пета глава се разглежда епиграфът в българската литература, като се набляга на „вносния“ характер на тази литературна практика, но и на приобщаването ѝ в българския контекст. С интерес прочетох частта за Вазов като епиграфист. В заключението (или във „Вместо-заключението“) най-вече се очертават бъдещи насоки в изследването на епиграфа.

Написаната в съавторство с Борис Попиванов студия „‘Ти, Партийо, си майка на живота‘: българската литература в условията на тоталитарна власт“ изследва интеграцията на писателите в тоталитарната държава като средство за легитимация на съществуващия строй, формирането на литературния канон в условията на държавния социализъм и други сходни явления. Повечето от разглежданите в студия теми са познати от други текстове. Приемам, че в студията те се интерпретират отново през погледа и за целите на едно ново поколение от тълкуватели на литературата.

От представените статии ще се спра кратко на „За кожата на един епиграф: двусмислените рецептивни жестове на Цветан Стоянов в изданието на Пърси Биш Шели от 1959“. Приветствам идентификацията на

епиграфа към предговора на Цветан Стоянов за П. Б. Шели – той препраща към стихотворението “Cor Cordium” на Теодор Траянов. Не приемам обаче прочита на „Сърце на сърцата“ на Пенчо Славейков – в нея идеалистът „Шелли“ полемизира с един индивидуалист, който би могъл да е литературно превъплъщение на Байрон. В тематично-структурно отношение „Сърце на сърцата“ напомня за поемата на самия Шели „Джулиан и Мадало“, която Славейков може би е познавал в немски превод.

Научни приноси

Като цяло приемам посочените от д-р Игов приноси. Хабилизационният му труд „Знамена и ключове: поетика на епиграфа“ доказва ерудицията и литературоведската му компетентност. Лекотата, с която той се движи в българското литературно пространство, е завидна. Прочитите му на някои от написаните на английски произведения биха могли да се актуализират – имам предвид най-вече произведенията от края на XVIII век и Романтизма. Студията и една от статиите вече коментирах.

Желателно е поне някои от публикациите на д-р Игов да достигнат до по-широк кръг учени и това би могло да стане, ако той по-често пише и на английски. Надявам се, че в бъдеще той ще съумее да се изяви още по-активно на международната академична сцена.

Преподавателска работа

За преподавателската работа на кандидата мога да съдя от внушителния списък от заглавия на студентски дипломни работи, на които той е бил научен ръководител. Това говори за педагогически умения и всеотдайност, както и за значителна работоспособност. Уверена съм, че тези му качества се оценяват високо от неговите студенти.

Заклучение

Като имам предвид постижения на д-р Ангел Игов в научната и преподавателска работа, както и изявите му като преводач и писател гласувам той да бъде избран за доцент по Английска литература след Втората световна война и Превод – английски език . Представям това си мнение на вниманието на уважаемото научно жури.

**26 април 2024 г.
Велико Търново**

Проф. д-р Людмила Костова